

Korsan Kızlar • İsmet Bertan

Genç Kitaplar • Roman • 308 sayfa • Önerilen sınıflar: **6, 7, 8, Lise sınıfları**

MİLLİ KÜLTÜRÜMÜZ • ZAMAN ve MEKÂN • KİŞİSEL GELİŞİM • HAK ve ÖZGÜRLÜKLER

Piri Reis • Osmanlılar • denizcilik • haritacılık • cesaret • korsanlık • güven • dostluk • deniz • tarih • kölelik • Anadolu uygarlıkları

Belgesel yapımcısı, ödüllü yazar İsmet Bertan, tarihsel epik romanlar koleksiyonu “Anadolu’da Bir Zamanlar”ın bu altıncı kitabında okuru, 15. yüzyılda Akdeniz’in çekici ve tehlikeli sularına götürüyor. Piri Reis’in Osmanlı donanmasına katılmadan önceki gençlik yıllarına ve harita tutkusuna da ışık tutan roman, dönemin Anadolu yaşamına ilişkin renkli ayrıntılarla bezeli. Antalya limanından başlayıp Mısır’a, oradan İspanya’ya uzanan nefes kesici deniz yolculuğu, az bilinen tarihsel gerçeklere ışık tutuyor.

Korkusuzluklarıyla nam salmış Pergeli kız kardeşler Azra, Laçın ve Zışan; denize sevdalı Türkmen Selim ve gönlü geniş ihtiyar Rum Homer, haramilerin esir aldığı sevdiklerinin izini sürmek için Denizatı isimli tekneleriyle, korsanların cirit attığı Akdeniz’e açılır. Yolları Osmanlı’nın korku salan kadırgalarıyla kesişince, Kemal Reis ve Piri Reis’in filosuna katılırlar. Akdeniz’i boydan boya aşmaları bu büyük yolculukta, bir yandan Piri Reis’in haritalarını bilimle, sanatla, zanaatla yoğurarak yaratmasına; öte yandan kölelik, zulüm ve savaşla çarkı dönen acımasız bir dünyaya tanık olurlar...

TARTIŞMA KONULARI...

1. Günümüzden 500 yıl öncelerinde anlatılan Akdeniz dünyasını nasıl bir yer? Romandaki kültürel, sosyal, ekonomik, politik ayrıntıları göz önüne alınca etkileyici bulduğunuz yönleri var mı, neler?
2. Okur hikâyenin başında, Katırcı Selim ve Akbaba Homer’in kişilikleri, aileleri, geçmişleri ve gelecek beklentileriyle ilgili pek çok şey öğreniyor? Neden bu lakapları taşıyorlar? Aralarında nasıl bir ilişki var? Homer’le Esirci Nardin’i birbirine yaklaştıran ne?
3. Kitabı okumayan birine Pergeli Kardeşler’i nasıl tanıtırınız? Selim ve Homer’le nasıl bir işbirliğine giriyorlar? Birer kadın kahraman olarak onlar hakkında neler düşündünüz?
4. Babasıyla kardeşlerini arayan Pergeli Kardeşler’e yola çıkmadan önce forsa eskisi İlyas ne öğüt veriyor? Üç kızı yol boyu bekleyen en büyük tehlike ne? Bu tehlikeye karşı nasıl önlemler alıyorlar?
5. Selim’in, Azra’ya koşulsuz güvenmesinin altında basit bir hoşlanma duygusu mu var, yoksa bu güvenin daha derin bir nedeni olabilir mi? Azra’nın kişiliğini üç sözcükle nitelemeniz istense hangi sözcükleri seçersiniz?
6. Köleliğe karşı oldukları halde Denizatı tayfası neden Rodos’tan bir köle ediniyor? Kimi, ne amaçla yanlarına alıyorlar? Kölenin tepkisi ne oluyor?
7. Denizatı tayfasını hangarın ikinci katında misafir eden simsarla köle tacirinin hain planı neydi? Nasıl sonuçlandı? Buano’nun bu olayda gösterdiği cesaret ve ustalık için neler söyleyebilirsiniz?
8. Okurun, Kemal Reis ve Piri Reis ile ilk tanışması nasıl oluyor? Bu iki korsanla ilgili neler öğreniyoruz? Sizce diğer korsanlardan farkları var mı?
9. Piri Reis’in filosuna katıldıklarında Azra, Zışan ve Laçın’ın hangi yönleri gelişmeye başlıyor? Piri Reis, Pergeli Kardeşler’e, Selim’e ve Homer’e haritacılıkla ilgili hangi görevleri veriyor? O dönemde haritacılık neden zor? Denizciler için harita ne anlama geliyor?
10. Hikâyede sözüne, kararlarına, gücüne en çok güvenilen karakterler hangileri? Sizce bu güvenin nedeni ne olabilir?
11. Denizatı tayfası, Kemal ve Piri Reis’lerin filosuyla Rodos’tan sonra hangi limanlarda ne tür olaylar yaşıyorlar? Bu olaylar ve rastlanan kişiler arasında en çok etkilendiğiniz hangisi? Neden?

12. Mayorka Adası'nın en işlek limanı Palma'daki çarpışmalardan sonra Piri Reis en çok hangi ganimetlere seviniyor? Neden?
13. Endülüs Yahudileri, Osmanlı'yı ne ülkesi olarak görüyorlardı? Bu algının nedeni neydi? Kemal Reis onlar için neyi temsil ediyordu?
14. Kayıplarını bulan kahramanların hikâyesinin sonunda aldığı kararı nasıl değerlendiriyorsunuz?

YARATICI ETKİNLİKLER...

- **Araştırma:** Hikâyede 15. yüzyılda Akdeniz'de haramilerin ve korsanların dolaştığı, köle ticaretinin, soygunların, savaşların ve ölümlerin yaşandığı anlatılıyor. Bugün dünya denizlerinde bunlara benzer olaylar var mı? Varsa nerelerde, kimler yapıyor? Bu korsanlık ve savaşlardan en çok kimler etkileniyor? Bu konuda mücadele yöntemleri ne olabilir? Konuyu etraflıca inceleyin ve bulgularınızı sınıfça paylaşın. Yüzyıllardır süre gelen bu sorunla ilgili farkındalığınızı arttırın.
- **Sunum:** Öğrenciler 3 gruba ayrılınsın. Her grup edebiyat, sinema ve resim olarak farklı bir sanat dalında köleliği işleyen eserleri araştırıp, topladığı bilgi ve örnekleri sunum haline getirsin. Hangi sanatçılar hangi yapıtlarında bu konuyu işlemiş, nasıl yorumlamış, nasıl bir etki yaratmışlar? Görsellerle birlikte hazırlanan çokrenkli sunumlar sınıfta paylaşılınsın.
- **Oyun:** "Pupa yelken, forsa, kasara, kadirga, barça, karina, kerteriz, şalopa, kefer, serdengeçti, boğanak, simsar, tacir..." gibi hikâyede yer alan pek çok denizcilik ve ticaret terimlerinin anlamlarını öğrenin. Gönüllü öğrencilerden ikili gruplar oluşturun. Her ikili, katlanmış A4 kâğıtlarda yazılı, göremedikleri birer sözcüğü kura çeksinsin. Sırayla her ikiliden biri seçtiği sözcüğü karşısındaki başka gruptaki bir arkadaşına gösterebilir. Böylelikle her gruptaki bir öğrenci, bir sözcüğü, yazılı olduğu kâğıt arkasında kaldığı için göremeyen arkadaşına tarif etsin ve bulmasını sağlamaya çalışsın. Üç tahmin hakkını kullandığı halde kelimeyi bulamayan grup oyun dışı kalsın. En sona kalan gruplara sembolik ödüller verilsin.
- **Resimleme:** Her öğrenci hikâyenin en etkileyici bulduğu bir ânının resmini yapsın. Ortaya çıkan resimleri olay sırasına göre dizerek hikâyenin bir tür resimli romanını yapın. "Resimlerle Korsan Kızlar" sergisi açarak kitabı diğer sınıflarla paylaşın.
- **Okuma:** Piri Reis, haritacılık, coğrafi keşifler ve Osmanlı denizciliğindeki önemi konusunda okumalar yapın. Herkes okumalarından derlediği bilgileri sınıfla paylaşsın.
- **Yazma:** Öğrenciler, Piri Reis'in söylediği "Kiminin derdi derya, kiminin derdi damla, herkesin derdi kendi aklınca, kendi boyunca," sözüyle başlayan ya da biten kısa birer öykü ya da şiir yazsın. Öykü ya da şiirler okuyanların altına yorum yazabileceği bir panoda sergilensin. Bir hafta sonra altına en çok yorum yazılanlar yorumlarıyla birlikte okul gazetesinde yayımlansın.
- **Yarışma:** Gruplara ayrılan öğrenciler, hikâyede geçen tekne türlerinden birini seçsin ve değişik malzemeler kullanarak maketini yapsın. Bütün maketler bir hafta süresince altlarında isimleri ve açıklamalarıyla diğer sınıfların görebileceği bir standta sergilensin. İzleyiciler en beğendikleri makete yıldız versin. Süre sonunda en çok yıldız toplayan maketler ödüllendirilsin.
- **Gezi:** Okulunuzun bulunduğu il ya da ilçede denizcilikle ilgili bir müze ya da tersane varsa, sınıfça ziyaret edin. Gördüklerinizden ve öğrendiklerinizden en etkilendiğiniz eser ya da konuyla ilgili tuttuğunuz notları, sizde yarattığı çağrışımlar vb düşüncelerinizi sınıfla paylaşın.